

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 585/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], t. č. v [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Jarmočná 3, Šaľa, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1 T 115/2016 z 22. marca 2017, uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 To 64/2017 z 20. júla 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 44/2018 zo 16. augusta 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 115/2016 z 22. marca 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 64/2017 z 20. júla 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 44/2018 zo 16. augusta 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 2. novembra 2018.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorého sa dopustil tým, že poškodenej úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, v jednočinnom súbehu s prečinom porušenia domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona a prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 6 mesiacov s tým, že okresný súd mu uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Zároveň mu okresný súd uložil okrem iného aj povinnosť uhradiť spôsobenú škodu poškodenej v sume 10 553,40 €.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že odvolanie podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodné zamietol.

Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že v trestnom konaní vedenom proti nemu ako obvinenému došlo pri rozhodovaní k svojvôli zo strany všeobecných súdov, ktoré touto sťažnosťou napadnuté rozhodnutia riadne neodôvodnili, čím došlo k porušeniu jeho

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľa v priebehu trestného konania nebolo sporné, že sťažovateľ spôsobil poškodenú zranenia, pričom sa aj priznal k spáchaniu skutku a okresný súd jeho priznanie prijal. Sťažovateľ ďalej uvádza: „Sťažovateľ však od počiatku trestného konania uvádzal, že poškodenú zranenia spôsobiť nechcel, nevidel ju od základnej školy, na skutok si vôbec nepamätá, pričom pred týmto skutkom užil kombináciu omamných a psychotropných látok s alkoholom, nevedel si svoje konania vysvetliť. Z tohto dôvodu bolo zo strany sťažovateľa navrhnuté vykonanie dôkazov za účelom preverenia jeho prípadnej nepríčetnosti v čase skutku, ako okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť podľa § 23 Trestného zákona.

Do konania bol pribratý znalec z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria [REDAKOVANÉ], ktorý vypracoval znalecký posudok č. 61/2016. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, tento znalec navštívil sťažovateľa v UVV [REDAKOVANÉ] dňa 31.03.2016, pričom celá návšteva trvala 13 minút. Po preukázaní tejto skutočnosti bol tento znalec vyzvaný na doplnenie znaleckého posudku, za účelom ktorého opäť navštívil sťažovateľa... dňa 13.01.2017, pričom... druhá návšteva trvala 11 minút... znalec bol tiež vypočutý na hlavnom pojednávaní dňa 22.03.2017, kde priznal, že pri vypracovaní znaleckého posudku nemal k dispozícii zdravotnú kartu sťažovateľa, teda nemal kompletnú zdravotnú dokumentáciu sťažovateľa a ani nežiadal vyjadrenie lekára ústavu na výkon väzby k zdravotnému stavu sťažovateľa. Je potrebné poukázať na samotné vyjadrenie tohto znalca na hlavnom pojednávaní dňa 02.11.2016, kedy uviedol, že prítomnosť psychopatológie zisťuje prostredníctvom rozhovoru a cielených otázok, čo ešte umocňuje potrebu dôkladného osobného vyšetrenia vyšetrovanej osoby. Vzhľadom na túto skutočnosť sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu navrhoval, aby bol do konania pribratý znalecký ústav a bolo vykonané ústavné psychiatrické vyšetrenie sťažovateľa, čomu súd nevyhovel. Na základe uvedeného možno teda konštatovať, že znalec pri vypracovaní znaleckého posudku nebol oboznámený so zdravotnou kartou sťažovateľa, jeho predošlými vyšetreniami a vývojom jeho zdravotného stavu, uspokojil sa pri posúdení zdravotného stavu sťažovateľa s osobným rozhovorom v trvaní menej ako 13 minút, resp. menej ako 11 minút pri jeho doplnení a len na základe tohto krátkeho rozhovoru bez oboznámenia sa so zdravotnou dokumentáciou sťažovateľa vypracoval znalecky posudok.“

Sťažovateľ argumentuje aj skutočnosťou, že znalec v znaleckom posudku poukázal aj na zápisnice o výsluchu svedkov, pričom o vykonaní týchto úkonov nebol sťažovateľ vopred upovedomený a nemal možnosť sa ich zúčastniť. S poukázaním na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 16/2011 z 19. júna 2012 išlo tak v posudzovanom prípade vykonania výsluchov svedkov „... o porušenie práva sťažovateľa na obhajobu, ako aj porušenie ustanovenia § 213 ods. 1 Trestného poriadku a tieto zápisnice predstavovali nezákonné dôkazy, ktoré sa nemali ani nachádzať v trestnom spise a nemohli tvoriť podklad pre vypracovanie znaleckého posudku. Nakoľko teda znalec [REDAKOVANÉ] vychádzal pri vypracovaní znaleckého posudku č. 61/2016 z nezákonných zápisníc o výsluchu svedkov... vychádzali jeho závery z nezákonných dôkazov, čo spôsobilo nezákonnosť celého znaleckého posudku č. 61/2016.

Okresný súd Galanta sa v rámci Rozsudku OS GA argumentami sťažovateľa ohľadom dĺžky a kvality vyšetrenia sťažovateľa zo strany znalca [REDAKOVANÉ], či nezákonnosťou podkladov na základe ktorých bol vypracovaný tento znalecký posudok žiadnym spôsobom nezaoberal a s odvolaním sa na závery znaleckých posudkov rozhodol o vine a treste sťažovateľa.

Najvyšší súd... sa... argumentami sťažovateľa... vôbec nezaoberal. Zaoberal sa len skutočnosťou, že obvinený, resp. jeho obhajca mali možnosť v konaní pred súdom vypočúvať znalca a klásť mu otázky, k nezákonnosti podkladov, na základe ktorých bol vypracovaný znalecký posudok [REDAKOVANÉ] sa súd nevyjadril a argumentami sťažovateľa sa nezaoberal.

Z hľadiska uvedeného je potrebné konštatovať, že jediným súdom, ktorý sa aspoň v určitých kontúrach zaoberal argumentami sťažovateľa bol Krajský súd v Trnave. K jeho názorom je potrebné uviesť, že svoje závery žiadnym spôsobom neodôvodnil. Súď neuviedol, prečo nebolo potrebné zabezpečiť zdravotnú kartu sťažovateľa a z akého dôvodu považoval vyjadrenia sťažovateľa k jeho zdravotnému stavu za dostatočný podklad pre vypracovanie znaleckého posudku. V rámci Uznesenia KS TT tiež konštatoval irelevantnosť dĺžky návštevy znalca u sťažovateľa a závery znalca prevzal bez akejkoľvek kritickej previerky... Vzhľadom na tieto skutočnosti ako aj vzhľadom na vyjadrenie znalca, že prítomnosť patopsychológie zisťuje len na základe rozhovoru mám za to, že prostredníctvom krátkeho rozhovoru v trvaní niekoľko minút nemožno kvalifikovane vyšetriť psychický stav osoby za účelom riadneho

vypracovania znaleckého posudku, tobôž ak znalec nemal naštudovanú zdravotnú kartu sťažovateľa a ani ju nemal k dispozícii v žiadnom štádiu vypracovávania znaleckého posudku... K týmto zásadným argumentom sťažovateľa neuviedol žiaden zo všeobecných súdov odôvodnenie či protiargumenty... Je potrebné podotknúť, že ide o kľúčové argumenty, nakoľko nepričetnosť sťažovateľa ako okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť bola posudzovaná práve na základe tohto znaleckého posudku [REDACTED], teda jeho nezákonnosť spôsobuje absenciu akéhokolvek zákonného dôkazu, z ktorého by bolo možné riadne zistiť prípadnú nepričetnosť sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť vypočúvať znalca v konaní nemá žiaden vplyv na to, že znalec svoje závery formuloval na základe nezákonných zápisníc o výsluchoch svedkov, na ktoré sa pri zodpovedaní otázok aj odvolával. Nakoľko nebola poskytnutá žiadna odpoveď na zásadné argumenty sťažovateľa ohľadom nezákonnosti znaleckého posudku [REDACTED] z pohľadu nezákonnosti podkladov pre jeho vypracovanie, ktoré mali z pohľadu výsledku konania rozhodujúci význam, bolo... porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces... v intenciách práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a to vo vzťahu k Rozsudku OS GA, Uzneseniu KS TT, ako aj Uzneseniu NS SR.

Zo strany všeobecných súdov neboli tiež poskytnuté žiadne konkrétne argumenty ani vo vzťahu k námietkam sťažovateľa ohľadom kvality vypracovania znaleckého posudku [REDACTED]... Týmto spôsobom došlo zo strany všeobecných súdov k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v intenciách práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

V rámci konania bol zabezpečený aj znalecký psychologický posudok č. 57/2016 [REDACTED] znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, dopravná psychológia. V spojitosti so závermi tohto znaleckého posudku znalec na hlavnom pojednávaní dňa 22.03.2017 uviedol, že pri jeho tvrdeniach o egodystonnej homosexuálnej orientácii sťažovateľa ako možnej príčine jeho konania voči poškodenej vychádzal z psychodiagnostického vyšetrenia sťažovateľa v konfrontácii s údajmi, ktoré boli obsiahnuté v spisovom materiály, konkrétne zo zápisnice o výsluchu svedkyne... Ako už bolo vyššie uvedené, obe tieto zápisnice predstavujú nezákonné dôkazy, ktoré sa nemôžu nachádzať v spise a nemôžu byť podkladom pre vypracovanie znaleckého posudku... nakoľko bez porovnania vyšetrenia

so skutočnosťami uvedenými v nezákonnom dôkaze by k takému záveru jednoznačne neprišiel), čo spôsobuje nezákonnosť samotného znaleckého posudku.

V procese vypracovania znaleckého posudku znalec [REDACTED] podľa jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 22.03.2017 využíva vyšetrenie pozostávajúce z dvoch častí, z klinických metód a z testových metód, pričom sa stáva, že osoba odmietne podstúpiť druhú časť, teda testové metódy. Na otázku súdu či v prípade sťažovateľa bolo vykonané vyšetrenie použitím oboch uvedených metód tento znalec uviedol, že voľba metód je na znalcovi a jednalo sa o klinickopsychologické vyšetrenie. Z týchto vyjadrení znalca vyplýva, že u sťažovateľa nevykonal kompletne vyšetrenie za použitia všetkých metód pre riadne posúdenie psychologického stavu sťažovateľa, a to bezdôvodne, nakoľko tento znalec aj v rámci posudku aj v rámci výsluchu uviedol, že sťažovateľ s ním riadne spolupracoval a teda mu nič nebránilo vykonať kompletne vyšetrenie vrátane využitia testových metód.

K týmto argumentom sťažovateľa sa Okresný súd Galanta ani Najvyšší súd... vôbec nevyjadřili. Krajský súd v Trnave sa... otázkou nezákonnosti podkladov znaleckého posudku [REDACTED] vôbec nezaoberal, z hľadiska kvality vypracovania znaleckého posudku tento považoval bez bližšieho odôvodnenia za riadne vypracovaný... Tieto tvrdenia však neboli zo strany Krajského súdu v Trnave ničím podložené, naopak ako uvádzal sťažovateľ, znalec [REDACTED] už v minulosti v inej trestnej veci vypracoval psychologický znalecký posudok bez toho, aby vôbec vyšetril osobu na ktorú mal vypracovať znalecký posudok... Z uvedeného potom možno konštatovať, že znalec zanedbal svoje povinnosti pri vypracovaní znaleckého posudku, pričom vzhľadom na jeho predchádzajúcu znaleckú činnosť... na jeho znalecký posudok nemožno prihliadať ako na vierohodný.“.

Podľa sťažovateľa všeobecné súdy napriek jeho námietkam a návrhom na doplnenie dokazovania na účely riadneho zistenia prítomnosti okolností vylučujúcich trestnú zodpovednosť sťažovateľa nekriticky prijali závery znalcov [REDACTED] a [REDACTED] bez akejkoľvek kritickej preverky ich záverov, a to napriek evidentným pochybeniam v procese ich vytvárania a nezákonným podkladom na ich vypracovanie, čím porušili ním označené základné práva.

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„- uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 44/2018 zo dňa 16.08.2018 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 6 To 64/2017 - 398 zo dňa 20.07.2017 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/115/2016 - 368 zo dňa 22.03.2017 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

a

zrušil v plnom rozsahu uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 44/2018 zo dňa 16.08.2018, uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 6To 64/2017 - 398 zo dňa 20.07.2017 ako aj rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 1T/115/2016 - 368 zo dňa 22.03.2017 a vrátil vec Okresnému súdu Galanta na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd o priznanie trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že a) je nevinný, b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, konajúci súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku ak konajúci súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace

s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevylučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

III.

10. Jadrom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnymi závermi, ku ktorým všeobecné súdy dospeli v súvislosti s namietanými nezákonnými znaleckými posudkami, ktorými mala byť posudzovaná prípadná nepříčetnosť sťažovateľa v čase skutku, čím bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

12. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06, IV. ÚS 115/07).

13. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, považoval lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj v tomto prípade za zachovanú aj proti označenému uzneseniu krajského súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, I. ÚS 208/2017).

15. Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ vidí v tom, že krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu a v rámci svojho rozhodovania neprihliadol na sťažovateľom navrhované dôkazy predložené aj v rámci odvolacieho konania a v odvolacom konaní sa nevyjadril ku všetkým námietkam sťažovateľa, resp. jeho právne závery boli nedostatočne odôvodnené.

16. Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, II. ÚS 66/2011).

17. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 74/05). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

18. Ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu a s poukazom aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu požadovanej ústavnej ochrany tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), v súlade s materiálnym prístupom k ochrane ústavnosti vzal do úvahy aj obsah napadnutého rozsudku okresného súdu v rozsahu, v ktorom sa naň uznesenie krajského súdu odvoláva.

19. V napadnutom rozsudku okresný súd v tejto súvislosti uviedol, že sťažovateľ na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1

Trestného poriadku, že zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe je vinný, na čo okresný súd jeho vyhlásenie o vine prijal a zároveň vyhlásil, že dokazovanie „v rozsahu, v akom sa obžalovaný doznal k žalovanej trestnej činnosti, sa nevykoná, vykoná sa dokazovanie iba v rozsahu týkajúceho sa výroku o treste, výroku o ochrannom opatrení a výroku o škode.

... Súd v rámci jednoznačného ozrejmienia ovládacích a rozpoznávacích schopností obžalovaného v čase spáchania skutku žiadal doplniť predmetné dokazovanie a k vypracovaniu doplnku znaleckého posudku súd pribral ako odborného konzultanta znalca z odboru psychológia... [REDAKOVANÉ]... Zároveň súd zamietol návrh obhajoby aby obžalovaný bol v rámci opätovného vyšetrenia pozorovaný v nemocnici pre odsúdených, pretože súd pre vyčerpávajúce závery znaleckého dokazovania nemal za potrebné pozorovanie obžalovaného v ústavnom zariadení.

... Súd zamietol návrh obhajoby na pribratie do konania ústav za účelom vypracovania znaleckého posudku na obžalovaného ohľadne duševného stavu, pretože súd má za to, že znalecké dokazovanie v tomto smere bolo realizované vyčerpávajúcim spôsobom a súd zároveň nemal žiadne pochybnosti voči záverom tohto dokazovania.

... Súd nemal za preukázané, že obžalovaný konal v stave v zmenšenej pričítanosti, resp. v nepríčetnosti, pretože ovládacie a rozpoznávanie schopností obžalovaného v čase spáchania skutku mohli byť znížené iba v dôsledku užívania návykových látok a nie v dôsledku duševnej choroby, či poruchy, čo vyplýva zo znaleckého dokazovania.

Zavinenie v konaní obžalovaného súd vyhodnotil ako úmyselné.

... Súd obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 6 mesiacov, pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, aj vzhľadom k tomu, že obžalovaný v minulosti súdne trestaný nebol. Súd ma za to, že uloženie uvedeného trestu splňa svoj účel na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného.

Zároveň súd uložil obžalovanému i ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou s poukazom na závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria.“.

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd po vyhlásení sťažovateľa o vine vyhodnocoval už iba dôkazy vykonané v predmetnom konaní v rozsahu týkajúcom sa výrokov o treste, ochrannom opatrení a o škode, v rámci ktorého poukázal na relevantné

skutočnosti zistené z výsluchu sťažovateľa, výsluchov znalcov a z prečítania listinných dôkazov, pričom dokazovanie výpoveďami svedkov už nevyhodnocoval.

20. V relevantnej časti napadnutého uznesenia krajského súdu sa uvádza:

„Senát Krajského súdu v Trnave preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného... nie je dôvodné.

Okresný súd v Galante predovšetkým zákonným spôsobom vykonal na hlavnom pojednávaní dňa 5. októbra 2016 v rozsahu č. l. 112 -118 spisu všetky dôkazy potrebné na meritórne rozhodnutie vo veci, tieto dostatočne a preskúmateľne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a svoje rozhodnutie aj dostatočne a presvedčivo odôvodnil.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní priznal spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, na otázky v zmysle § 333 ods. 3 Tr. por. odpovedal áno, na návrh prokurátora a obhajcu konajúci okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku, zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná a následne vykonal dokazovanie súvisiace s výrokom o treste, výrokom o ochrannom opatrení a adhéznym konaním.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo v prezentovaných smeroch vykonané zákonnou a procesne správnu formou v potrebnom rozsahu. Okresný súd predovšetkým vykonal dostatočné znalecké dokazovanie v požadovaných ťažiskových otázkach a náležite objasnil bazálnu problematiku súvisiacu s tzv. pričetnosťou (a tým trestnou zodpovednosťou) obžalovaného v inkriminovanom čase a taktiež aj v súčasnosti. Je potrebné konštatovať, že obhajobou namietaní znalci sú vyštudovaní, praxou skúsení a erudovaní profesionálni lekári - odborníci, vedomí si poučení a následkov vyplývajúcich z ich znaleckej činnosti. Verbálne vyjadrenia obžalovaného (a to aj v triezvom stave, teda bez eventuálneho vplyvu drogy, v čase, keď stav jeho organizmu nebol ničím intoxikovaný, a to pri opakovaných návštevách znalca) v tom smere, že o svojom zdravotnom stave, liečení či neliečení sa psychiatricky v minulosti, o závislostiach na zakázaných látkach, resp. tiež o tom, že v čase skutku protiprávne konal intoxikovaný, sú dostatočným, reálnym a objektívnym podkladom (a to i z časového hľadiska uvádzaného obhajcom odvolateľa v dôvodoch odvolania) na kvalifikované a dôsledné plnenie si následných povinností znalca

a v konečnom dôsledku dostatočným (bez ohľadu na počty minút oboch návštev v priestoroch na výkon väzby) a nespochybniteľným podkladom, slúžiacim pre stanovenia správnych záverov o psychickom stave obžalovaného... V týchto súvislostiach netreba podľa zistení odvolacieho súdu dôkazy smerujúce k ďalšiemu vyšetreniu duševného stavu obžalovaného... opakovať a nie je ani dôvodné vykonať nové dokazovanie pozorovaním obžalovaného v zdravotníckom zariadení. Závěry o príčetnosti obžalovaného (na základe doposiaľ zhromaždeného spisového materiálu) v tej podobe a rozsahu, ako ich prezentoval súd I. stupňa, sú preskúmateľné a objektívne správne. K ich nemennosti nie je potrebné preveriť ani zdravotnú kartu obžalovaného. Napokon sám obžalovaný v trestnom konaní vypovedal, že lekára psychiatra nikdy v minulosti nenavštívil. Hodnotiace závery psychiatra [REDACTED] a psychológa [REDACTED] postačujú v posudzovanom konaní k vyriešeniu otázky o príčetnosti a tým trestnej zodpovednosti obžalovaného... Znalci ozrejmili techniky (a k tým nesporne patrí i výsluch vyšetrovanej osoby, bez ohľadu na počty minút úkonu), ktoré boli podkladom pre ich hodnotiace závery.

Pri hodnotení vykonaných dôkazov okresný súd dospel k správne právnemu záveru, že obžalovaný ako trestne zodpovedný subjekt na základe ustáleného skutkového stavu naplnil všetky zákonné znaky skutkových podstat nasledovných trestných činov...“

21. V nadväznosti na citované ústavný súd pripomína, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Aj ESLP v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument účastníka konania je príslušný súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č.303-B). Podľa ESLP súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (rozsudok vo veci Garcia Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999).

Z judikatúry EŠLP ale nevyplýva požiadavka, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (m. m. II. ÚS 205/2016).

22. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd sa argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa správnosti znaleckého dokazovania v posudzovanom prípade zaoberal a riadne sa s ňou v rámci odôvodnenia svojho uznesenia vysporiadal.

23. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že znalecké dokazovanie má špecifický charakter a zvláštne postavenie medzi dôkaznými prostriedkami, avšak stále zostáva jedným z možných dôkazov. Samotný rozsah dokazovania, ako aj selekciu dôkazov navrhnutých jednotlivými procesnými stranami určuje v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov súd rozhodujúci vo veci samej, resp. o obžalobe, ktorý je ako jediný v predmetnom konaní oprávnený posúdiť význam dôkazu navrhovaného procesnou stranou v rámci obsahového kontextu posúdením množstva, kvality a závažnosti dôkazov, ktoré už boli v danej veci vykonané. Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia z 20. júla 2017 vyplýva, že krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri preskúmaní napadnutého rozsudku okresného súdu z 22. marca 2017 a jemu predchádzajúceho postupu, a právne závery, ku ktorým dospel, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval vykonanie nového znaleckého dokazovania za potrebné, a poukázal na správnosť okresným súdom vykonaného hodnotenia jednotlivých dôkazov v predmetnom konaní. Napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. júla 2017 preto nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne a samotný sťažovateľov nesúhlas s jeho obsahom ešte nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

24. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľom označených práv garantovaných ústavou a dohovorom, a preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

25. Sťažovateľ vidí porušenie svojich v sťažnosti označených práv aj v tom, že najvyšší súd sa riadne nevysporiadal s jeho námietkami vznesenými v dovolacom konaní proti rozhodnutiu krajského súdu. V podanom dovolaní sťažovateľ uviedol dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

26. V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa uvádza:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie... je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

... Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, k čomu dovolací súd uvádza nasledovné.

Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonne, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy. Dovolací dôvod v tomto prípade nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že súd zle vykonal dôkazy, prípadne že vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa jeho predstáv. Pokiaľ ide o výhradu obvineného, spočívajúcu konkrétne v tom, že znalci pri vypracovaní znaleckých posudkov postupovali nedôsledne, vychádzali z nedostatočných a nezákonných podkladov a že tieto závery nezodpovedajú predstavám obvineného, tak tu treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením

jednotlivých dôkazov, ako aj aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu sa jedná o skutkové námietky v rámci spôsobu hodnotenia vykonávania znaleckých posudkov, ktoré sú z dovolacieho konania vylúčené, nakoľko správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

Z obsahu spisového materiálu a z rozhodnutí Okresného súdu Galanta aj Krajského súdu v Trnave je zrejmé, že oba súdy pri svojom rozhodovaní brali do úvahy iba dôkazy, ktoré boli vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní, resp. na verejnom zasadnutí, na ktorom bol obvinený prítomný aj so svojim obhajcom [REDAKOVANÉ], a teda mali možnosť vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom, pričom je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený sa na hlavnom pojednávaní dňa 28. septembra 2016... priznal k spáchaniu skutku uvedeného v obžalobe Okresnej prokuratúry v Galante sp. zn. 2 Pv 47/16/2202 a jeho vyhlásenie súd prijal. Následne súd vykonal dokazovanie iba v súvislosti s výrokom o treste, ochrannom opatrení a náhrade škody. V rámci vykonávania a vypočúvania znalca bol na hlavnom pojednávaní dňa 2. novembra 2016 (č. l. 305-309) prítomný aj obhajca obvineného, ktorý mu mal možnosť klásť otázky. Okresný súd dokonca vyhovel návrhu obhajcu obvineného v rámci návrhu na vykonanie dôkazov a nechal doplniť znalecký posudok č. 61/2016, a to znaleckým posudkom č. 6/2017. Na hlavnom pojednávaní dňa 25. januára 2017 (č. l. 351) boli predmetné znalecké posudky predložené obvinenému a jeho obhajcovi k nahliadnutiu a mali sa k nim možnosť vyjadriť a realizovať tým svoje procesné práva aj na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2017 (č. l. 358-365). Z uvedeného je zrejmé, že obidva súdy postupovali správne a v súlade so zákonom. Návrhy na doplnenie dokazovania zo strany obvineného a jeho obhajcu súdy zamietli, pretože neboli potrebné na objasnenie skutkového stavu. Išli nad rámec dokazovania, pričom nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže byť dôvodom na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené...

V konkrétnom prípade súdy nižšieho stupňa rozhodnutie, ktorým odmietli vykonať ďalšie dôkazy, riadne odôvodnili, preto obvineným uplatnené námietky v rámci predmetného dovolacieho dôvodu sú nedôvodné a nie sú spôsobilé naplniť obvineným uplatnený dovolací dôvod.“

27. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia zo 16. augusta 2018 primeraným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa, preskúmateľným a dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo ich považuje za nedôvodné a prečo nezakladajú prípustnosť dovolania. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo najvyšší súd v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol. Ústavný súd preto konštatuje konformnosť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu zo 16. augusta 2018 v súlade s limitmi čl. 46 ods. 1 ústavy.

28. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

29. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2018